

Tanulás fogalma:

Nagy Sándor:

- a, pedagógus oldaláról: a tanulás irányítását, a tanulási módszerek meghatározását folyamatszervezését, az iskolai oktatás metodikai technikáját jelenti.
- b, a tanuló oldaláról: Ismeret, műveltség, gyakorlati készség, kultúrát magatartási formák megtanulását, a tanulás módszerének elsajátítását és a szociális magatartásformák elsajátítását jelenti.

Gordon W. Allport:

- a, a tanulás a magatartásban a tapasztalathoz hatására végbeeső változás. Ez nemcsak ismeretsajátítás, hanem magatartásformálódás is.
- b, Hétköznapi:
A tanulás problémamegoldás, belátáson alapuló ismeretszerzés, ill. készségsajátítás.

Wincenty Okon:

Olyan folyamat, amelynek során a megismerés és tapasztalat ill. gyakorlás alapján új magatartási formák alakulnak ki, vagy a régi megváltoznak.

Baller Endre: (1978)

A tanulás elméleti és gyakorlati ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása, a készségek kialakulása, meghatározott viszonylatok, érzelmi és akaratki tulajdonságok fejlődése, és magatartásformálódás.

Pedagógiai értelemből: az ismeretek tanulása, műveltség tanulása és alkalmazása, tanulás módszerének tanulása, és szociális tanulás.

Báthony Zoltán:

az ismeretek megszerzése.

pszichológiai szempont: tanulás megjelölési formái

szociológiai szempont: műveltségátadás, kultúraörökítés

↳ *Tamulás folyamata:*

- culléses + fejletés
- figyelem elterelése
- gyakorlat, definíciók tamulása és értelmezése

2003. szeptember 18.

1. gyakorlat

Szigorlat: nevtöri: esszé+ teszt
nevelm
okt.elm

Jegyszerzés:

zh .: nov. utolsó hete
kiselőadások(kötelezően→mikrotanítás)=beadandó
hospitálás (szaktárgyi óra)

A félév programja:

2. A tanulás didaktikai kérdései:

Nagy Sándor: Mit értünk a tanulás pedagógiai kérdésein? (Ped szövgy II. 7-37 o.)
Báthory Zoltán: Tanítás és tanulás (Tk Kiadó, 1985, Bp., 25-32o.)
Nagy Sándor: Az oktatás folyamata és módszerei (1997, 20-23 o.)

3. Tanulási modellek, elméletek:

Báthory Zoltán: Tanítás és tanulás (32-39 o.)
B. Z .: Tanítás és tanulás: 39-42 o.)

4. Tanítás, mint a tanulási tevékenység vezérlése:

Nagy József: A megtanítás stratégiája (Ped szövgy. II. 207-220. o.)
Gácsér József: Pedagógiai antológia II.(21-46)

5. A képzés metodikai kérdései:

Lénárd Ferenc: A képességek fejlesztése a tanítási órán (módszertani közlemények, 1979, II sz.)
Nagy László: Az ismeretek alkalmazásának pszichológiai problémái (TKK, Bp., 1979, 5-33 o., 159-173.)

6. A tanítás módszertani kérdései és munkaformái:

Búzás László: Csoportmunka (TKK, 1985, Bp., 73-86o., 119-131. o.)
Gácsér József: Ped. ant. II (145-167. o.)

7. Didaktikai folyamat ellenőrzése, értékelése:

Kis Árpád: Mérés, értékelés, osztályzás (Ped szövgy. II. 234-270. o.)
Turiányiné Szász Ágnes: Eredményvizsgálatok és vizsgarendszer (Isk.ped, Petrikáns Árpád, EKTF
Kiadó, 1995, 161-207-223. o.)

8. Hospitálás előkészítése, jegyzőkönyv formái, elemzési szempontok

9. Hospitálás

10. A hospitálás tapasztalatainak megbeszélése, értékelése, a jegyzőkönyv leadása

2003. szeptember 18.

11. a didaktikai folyamat tartalmi kérdései:

Vallér Endre: A művelődési anyag kiválasztása és elrendezése (Ped. szöveg. KLTE, Debrecen, 331-341. o.)

Báthory Z.: Tanulók, iskolák, különbségek (TKK, BP, 1992, 155-172. o.(tantervi műfajok))

12. Tantervek, óravázlatok metodikai kérdései, készítése:

Nagy Sándor: Oktatás

Báthory Zoltán: Tanulók, iskolák, különbségek

13. ZH

14. Szemléltetés helye a didaktikai folyamatban:

Dr. Nagy Andor: A média pedagógiája (EKTF, Líceum K. 1996)

Pór Ferenc: A videotechnika...

15. A didaktikai folyamat szervezeti formái:

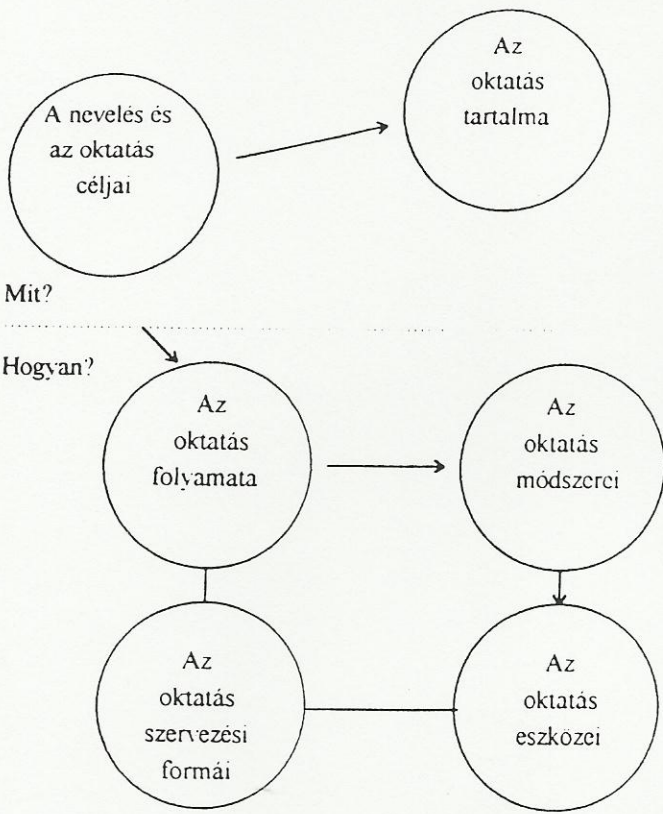
Füle Sándor: A napközi otthoni és nevelőotthoni nevelés (EKTF, Líceum K. 1997)

Kötelező irodalom:

Falus Iván: Didaktika vagy

Veszprémi László: Didaktika (TKK, 2000)

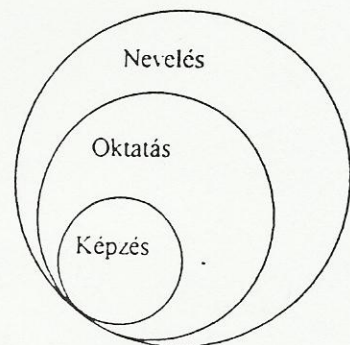
A DIDAKTIKA ALAPFOGALMAI

1. sz. ábra

2. sz. ábra

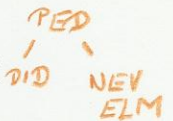

3. sz. ábra

A didaktika helyzete a tudományok rendszerében:

- Didaktika: Oktatáseméletként szoktuk alkalmazni.
- Görög eredetű szó, didasko, didaskein szavakból származik (oktatok, oktatni)
- A didaktika az oktatás ill. a tanítás tudományát jelenti
- Az elnevezés Comenius-tól származik, aki 1632-ben elkészítette a Didactica Magna c. művét (cseh nyelven => Nagy Oktatástan) 1657-ben adták ki először latinul
- A XVII. sz.-től keletkeznek a didaktikai művek, ekkor válik szét a didaktika és a neveléstörténet
- Ekkor fogalmazzák meg a didaktika alapkérdéseit (pl.: Mit tanítsunk?)
- 1950-es évekre tisztulnak le a didaktikai kérdések, akkorra alakul ki a mai törzsanyag

Ebből következik: A didaktika tudománya a nevelésemélet mellett a pedagógia egyik fő ága, központi része. Feladata, hogy az oktatás általános törvényszerűségeit, elveit feltárja, magyarázza, egyéb kérdéseit (tartalmát, folyamatát, módszereit) tudományos igénnyel vizsgálja, kutassa.

itt az oktatás törvényszerűségeit feltárja magyarázza, elveit tudományos igénnyel vizsgálja

Történelmiség:

- Az ókorra nyúlik vissza.
- A filozófiai gondolkodásból táplálkozott
- Platón az Állam-ban, ill. Arisztotelész a Politika-jában foglalkozik a didaktikával, hogy mit kell tanítani, milyen tartalmat kell átadni.
- Bacon vizsgálódik ilyen kérdésekben. A megismerés forrását a tapasztalatban látja. A tapasztalás a tudományos megismerésnek csak a kiindulópontja lehet.
- Első önálló rendszerező: Comenius. Ő Bacon utópista ismeretelméletét alkalmazza a pedagógiában, ezeket írja bele a Didactica Magna c. művébe. Számos didaktikai alapelve fűződik a nevéhez (pl.: Szemléletesség elve: Orbius pictus= A látható világ, először Sárospatakon alkalmazza 1584-ben)
- Rousseau (1712-1778), filozófus és gondolkodó. Bírálja az iskoláztatást (elszakadt az élettől) → Emil, avagy a nevelésről c. műve. Az iskolázatásnak életközelibbnek kell lennie, és ennek az alapjává a reális tudományokat akarja tenni (addig: humán nyelvek). A tanulói aktivitás elvét hangsúlyozza.
- Pestalozzi a XVIII. sz. nagy gondolkodója, egy svájci pedagógus, aki a gyermeki ismeretszerzés kérdéseivel foglalkozott. Felismerte, hogy az ismeretszerzésnek együtt kell járnia a cselekvési képesség kialakításával.
- Herbart egy német filozófus és gondolkodó volt. Művei: Általános Pedagógia (1806), Pedagógiai előadások vázlata (1835). Kemény filozófiai alapra építi pedagógiáját. Munkássága mérföldkő.

A didaktika interdiszciplináris kapcsolatai:

- Filozófia: ismeretelméleti alapot ad, iránymutató funkció
- Pszichológia: az élettani vizsgálatok eredményeit határozza meg
- Logika: helyes gondolkodás, törvények, szabályok alkotása

- Fiziológia: társadalmi tényezők vizsgálata
- Matematika: statisztikai módszerek
- Kibernetika: a programozott oktatás, oktatási képek, oktatás folyamatának rendszerű létrehozása

Nagy Sándor: Mit értsünk a tanulás pedagógiai kérdésein?(1982):

- cikkeket használ fel *Nagy Sándor* :
- A tanulás fogalma:
- a., A pedagógus oldaláról: A tanulás irányítását, a tanulási módszerek megtanításának folyamatrendszerét, az iskolai oktatás metodikai technikáját jelenti.
 - b., A tanuló oldaláról: Ismeretek, műveletek, gyakorlati cselekvések, kultúrált magatartási formák megtanulását, a tanulás módszereinek elsajátítását, és a szociális magatartásformák elsajátítását jelenti.

Gordon W. Allport:

A tanulás fajtáit sorolja fel (jájni, beszélni tanulunk)
Fontos, hogy MEGTANULUNK TANULNI.

Def.: A tanulás a magatartásban a tapasztalatok hatására végbemenő változás. Ez nem csak ismeretsajátítás, hanem magatartásformálás is. (Kiss Árpád)

Def.: Hétköznapi megfogalmazás: A tanulás problémamegoldás, belátáson alapuló ismeretszerzés, ill. kondicionáláson alapuló készségsajátítás.

Wincenty Okon:

Def.: A tanulás olyan folyamat, amelynek során a megismerés, tapasztalat és gyakorlás alapján új magatartási formák alakulnak ki, vagy a régiek megváltoznak.

Ballér Endre:

Def.: (1978) A tanulás elméleti és gyakorlati ismeretek, jártasságok és készségek elsajátítása, a képességek kialakulása, meghatározott viszonyulások, érzelmi és akaratit tulajdonságok fejlődése, valamint magatartásformálódás is.

Tanulás pedagógiai értelemből: Az ismeretek tanulása, műveletek tanulása és alkalmazása, pszichomotoros készségek tanulása, tanulás módszereinek tanulása és szociális tanulás.

A tanulóval kapcsolatos helyzet diagnózisa (1972):

- Fontos aktív tanulói munka
- Szakszerű állandó korrigálás → elősegíti, hogy önállóan tudjon ismereteket szerezni.
- Mechanikus tanulás (kreatív feladatok esetében probléma)
- Nem tudják a tanulási sorrendet

2003. szeptember 25.

Helytelen tanulási módszerek:

- ◆ Alkalmazkodnak a diákok a tanárok feleltetéséhez
- ◆ A diákok szó szerint tanulnak \Rightarrow gátolják az önálló tanulási technika kialakulását

Fontos a tanulás állandó tanítása (Nagy Sándor), fontos az, hogy a tanár megfogalmazza, mit miért tesz, illetve a tanárnak tanítania kell az ismeretszerzés módszereire is.

Kísérlet: Egy szobában van egy építőköcka halom, és azt vizsgálták, hogy melyik anya mit tesz, miközben a gyermek épít.

Anya nem segít:

a gyerek türelmetlen lesz

anya épít, nem közös:

a gyerek lerombolja, mert nem tudja az értékét

Montessori anya + nevelői eljárás:

mivel az anya magyaráz, a gyerek érti, és újra fel tudja építeni.